

MÅLARFÄRG, m. 3. Sådan färg, som endast begagnas att medelst mekanisk överdragning gifva färg åt kroppars yta.

MÅLARGOSSE, m. 2. pl. — *gossar*. Lärning i handverksmåleri.

MÅLARGULD, n. sing. Finrifvet bladguld.

MÅLARKITT, n. 3. Ett slags kitt, som användes till förbättrande af grunden på en oljemålning.

MÅLARKONST, f. sing. Konsten att medelst färger på en yta afbildade verkliga eller blott af inbillningskraften skapade föremål.

MÅLARKÄPP, m. 2. Käpp, hvarpå en konst-målare stöder handen, som förer penseln.

MÅLARPENSEL, m. 2. pl. — *penslar*. Pensel, som af konst- eller handverksmålare begagnas.

MÅLARPERGAMENT, — — pärrgamlänt, n. 3. En sort pergament, som af målare användes.

MÅLARSILFVER, n. sing. Fint rifvet blad-silfver.

MÅLARSKOLA, f. 1. Skola för undervisning i målarkonsten.

MÅLARSTÄLLNING, f. 2. Se *Staffli*.

MÅLARYRKE, n. sing. En konst- eller handverksmålarens yrke.

MÅLBROTT, n. 3. Den manliga röstens förändring ifrån fint till groft, vid manbarhetens inträdande. *Vara i m-et*, vid den ålder, då denna förändring inträffar.

MÅLERI, n. 3. Se *Målning*, 1. och *Målningskonst*.

MÅLFYLLIG, a. 2. Som håller målet. — *Målfyllighet*, f. 3.

MÅLFÖRE, n. 4. Ljudet af en människas röst, då hon talar. *Ha starkt, stråft, svagt m. Kännen igen någon på m-et*. — *Syn.* Tal.

MÅLHORN, n. 3. Ett djurshorn, fylldt med färg, som i krukmakeri begagnas. Kallas äfven Ringelhorn.

MÅLKÄRL, n. 3. Kärl, hvilket användes som rymdmått till mätning af vissa varors myckenhet.

MÅLLÖS, a. 2. 1) Som mist förmågan att tala. *Han blef m., innan han dog*. — 2) Säges äfv. om den, som till följe af öfverraskning, förskräckelse, fruktan o. s. v. ej förmår att säga något. *Hon stod alldeles m. af häpnad*. — *Syn.* Stum.

MÅLLÖSHET, f. 3. Det tillstånd, då man är mållös. — *Syn.* Stumhet.

MÅLNING, f. 2. 1) Handlingen, då man målar (i detta verbs alla bem.). *M. af ett landskapsstycke. M. af ett bord*. (Fig.) *M. af en människas karakter*. — 2) Se *Målarkonst*. *Skicklig i m.* — 3) Tafla, hvarpå något är måladt. *Ett galleri af m-ar*. — Har sammansättningen Olje-, Pastell-, Aquarellmålning, m. fl. — 4) Med levande färger utförd beskrifning i tal eller skrift. *Denne skald har en väl lyckad m. af stormen*. — *Syn.* Skildring, Afmålning, Beskrifning, Teckning.

MÅLNINGSGALLERI, — — — rí, n. 3. Galleri, der en samling af målningar förvaras.

MÅLRO, f. sing. 1) Lugn och stillhet, som man vid måltids intagande bör få åtnjuta. *Ej unna någon m-n*. — 2) Muntra samtal under måltiden. *Hålla m-n vid makt*. — *Syn.* Måltidsnöje.

MÅLSKIFTE, n. 4. Se *Målbrott*.

MÅLSKJUTNING, f. 2. Skjutning till måls, vare sig med pilbåge eller eldgevär. — *Ss. M-sällskap*.

MÅLSKJUTNINGSBÖSSA, f. 1. Ett slags tung

bössa med tjockt gods, som begagnas af de tyska målskjutnings-sällskaperna.

MÅLSMAN, m. 3. pl. — *män*. Den, som äger laglig rätt att föra annan persons talan vid domstol eller handla å dess vägnar i mål af offentlig natur. *Mannen är hustruns m.*

MÅLSMANSKAP, n. 3. Rättigheten och skyldigheten att vara någons målsman.

MÅLSTÄMMA, f. 1. (gam.) Ting med rätt-sökande.

MÅLSÄGANDE, a. 1. o. m. 3. Kärande i tvistemål.

MÅLSÄGARE, m: 3. — *ARINNA*, f. 1. Se *Målsägande*.

MÅLTID, m. 3. Föda, spis, som intages vanligen vid vissa stunder på dagen. Säges isynnerhet om middag och aftonmåltid. *Stor, smaklig, mager, dålig m.* — *Syn.* Mål, Anrättning. — *Ss. M-snöje, -srum, -stimma*.

MÅLTIDSRICKA, n. sing. Svagdricka, som förtäres vid måltiderna.

MÅLTIDSVIN, n. 3. Se *Malvin*.

MÅLTUNNA, f. 1. Målkärl, som håller en tunna.

MÅN, må'n, adv. inter. I. (egentl. pres. sing. af gamla verbet *Muna* ell. *Mona*, må) Se *Månne*. Brukas mindre ofta, utom i talesätten *M. tro? m. tro det? m. tro på? m. det?* (förkortningsvis: *må det?*).

MÅN (å långt), m. sing. II. (af det gamla *Mon*, pris, värde, summa, myckenhet) 1) a) Hyad som utgör skillnaden emellan tvenne ting, i afseende på storlek, värde, egenskaper, o. s. v. *En liten m. Större, mindre m. En dryg m. längre. En fingers m. bredare*. — Deraf Hårsmån, Förmån, Mannamån, Prutmån, Krympnings-, Sjuknings-, Jemkningsmån, m. fl. — b) Något litet, som skiljer. *En m. större, mindre. Det skiljer i obetydlig m.* — 2) Förhållande, proportion. *I m. af mina krafter. I m. af hans förtjenster. Mycket bred och i samma m. tjock. I större, mindre m. I lika m. Belala någon i den m. som han förtjenar. I samma m. menniskan glömmes Gud, i samma m. störtar hon sig i olycka*. — 3) (föräldr.) Nyttja, båtнад. *Honom till stor m.* [Mon.]

MÅN (å långt), a. utan neutr. sing. III. (af *Muna* ell. *Mona*, minnas) 1) Säges i folkspråket om den, som har någon viss person i godt minne, vill honom väl. *Hon tycker visst om honom, ty hon är alltid så m.* — 2) (med prep. om) Omsorgsfull, angelägen. *Vara mycket m. om något. Var m. om din helsa. Han är mycket m. om sin heder. M. om förtjensten. Vara m. om styfvern, vara angelägen att förtjena, hushållsaktig, sparsam. Visa sig mycket m. om att tjena någon. Vara m. om någon, sörja för dess bästa*. [Mon.]

MÅNAD, m. 3. (af *Måne*) 1) En af årets tolf afdelningar, af hvilka hvar och en innehåller 30 eller 31 dagar, med undantag af Februari, som vanligen har 28, i skottår 29 dagar. Borgerlig Månad. *I April m. Hvilken dag i m-en var det? Den tionde i denna m.* — 2) Tid af 30 dagar, räknad från hvilken dag som helst. *Tre m-er härefter. Ett barn, fyra m-er gammalt. En gång i m-en, en gång hvar månad*. — 3) (astr.) *Periodisk m.*, den tid, som jordens måne behöfver, för att fullända ett omlopp kring jorden, eller 27 dagar, 7 timmar, 43 min. och 11 sek. *Synodisk m.*, tiden från en fullmåne till den nästa, eller 29 dagar, 12 timmar, 44 min. och